

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Mine Herrer! Der er vist mig i Dag den særlige Opmærksomhed, at man har betragtet mig som det Medlem af Ministeriet, paa hvem fortrinsvis det høitærede Things Dine hvilte; man har endog sagt, at man betragtede mig som „det Sonoffer“, der skulde bringes for at tilveiebringe nøie Samarbejden mellem Ministeriet og Thinget. Saa smigrende denne Opmærksomhed end kan være for mig, mine Herrer, ville de ikke undre dem over, at jeg har modtaget disse Udtalelser med en vis Tøngstelse; det er altid farligt, naar der næres saa store Forventninger; de kunne overordentlig let blive skuffede. Og jeg vil navnlig tillade mig i dette Tilfælde — hvad jeg maatte dog neppe behøver — at anmode det ærede Thing om, ikke at spænde disse Forventninger for høit, og bede dem om, at de ville være saa venlige at skjænke mig lidt Taalmodighed. Alene dette, at jeg eller mine Forslag skulde være udsætte til „Sonoffer“, maatte kræve en vis Taalmodighed, da man jo sædvanlig overmaade nødig uden Videre vil lade sig offre; og tillige maa de ikke undre dem over, at jeg, som saa nylig er kommen ind i Ministeriet, ikke har troet strax at burde forelægge de overordentlig vigtige Forslag, hvorom der har været Tale. Det vil ikke undre dem, at jeg har ønsket at faae Tid til at overveie disse Ting saa grundig, som det staar i min Magt. Det er Noget, som jeg troer, at jeg skylder baade det høie Thing, Sagerne selv, og som jeg skylder mig selv. Jeg havde i det Hele meget hellere ønsket, at man havde set mig fra en anden Side og havde ventet mine Forslag med en vis Uvillie, hvilket det jo i Dvrigt heller ikke ganske har manglet paa i Dag. Jeg tilstaar saaledes, at jeg er bleven i høieste Grad overrasket ved, at man har troet at finde noget Ironisk eller endog noget Muntret i mine Forslag til Finantsloven. Jeg kan forsikre, at mine Forslag ingenlunde have været muntre for mig, eller at det i mindste Maade har været min Hensigt at fremkalde Munterhed. Jeg vil imidlertid stole paa, at Udgangen vil blive mere munter, end Indgangen lader til at antyde. Der er saaledes med Hensyn til Bevillingen af 20,000 Kr., jeg har tilladt mig at opføre paa Kommunitetets Budget til Understøttelse af Kvinder og Studerende, behreidet mig, at jeg ikke der har fremhævet, at Bevillingen er foreslaaet efter et oprindeligt Forslag af Finantsudvalget. Jeg har ikke tænkt paa, at der skulde kunne ligge nogenformelt Tilfidsættelse heri imod Finantsudvalget; jeg har tværtimod troet, at det vilde være velkomment, at jeg af et oprigtigt Hjerte optog et saadant Forslag, hvortil jeg i enhver Henseende har kunnet slutte mig. Og hvad angaar den Forespørgsel, der er gjort af et æret Medlem, om, hvorvidt Bevillingen skulde være indskrænket til Folk, der have taget Examen artium, kan jeg sige, at jeg i den Grad er en Ven af den frie Forskning — jeg er selv

den frie Forsknings Mand — at det aldrig kunde falde mig ind at gjøre en saadan Indskrænkning gjældende. Jeg har netop stillet dette Forslag, for at der derved kunde aabnes en Udvei for de Studerende, der ikke paa anden Maade kunne komme til at nyde Godt af Universitetsstipendierne, idet de ikke have taget de Examiner, der hidtil have været Betingelse for at faae disse Stipendier, og for at de paa denne Maade kunde blive hjulpe til at studere ved Kjøbenhavns Universitet, hvad enten de ere fra Kjøbenhavn eller fra Landet, hvad enten de ere Kvinder eller unge Mænd. Hvad dernæst Kommunitetet angaar, som en æret Raler benævnte „det stakkels Kommunitet“, maa jeg bekjende, at jeg ikke kan dele hans Anskuelser; jeg siger snarere „det stakkels Universitet“. Kommunitetet er, som bekjendt, i Besiddelse af saa store Midler, at man har været i den største Forlegenhed med deres Anvendelse, og i flere Aar har betalt Universitetets Underfund af Kommunitetets Midler. Det er ligeledes bekjendt, at for Kommunitetets betydelige Midler har man opført store og anseelige Bygninger til Gavn for Videnskab og til Frydelse og Gavn for Hovedstaden og Fædrelandet, nemlig det zoologiske Museum, der er til Glæde for Alle. Der er ligeledes opført det store Universitetsbibliothek, som allerede viser sig at være for lille. Den botaniske Have blev oprindelig anlagt under Forudsætning af, at Pengene dertil skulde tages af Kommunitetets Kasse, medens man senere har overført dem paa det „stakkels“ Universitet. Jeg beder dem være overbevist om, at jeg ikke har konfereret med Konfistorium om det Budget, som er foreslaaet, men at det er foreslaaet, efter at jeg paa det Nøieste har gjort mig bekjendt med de beklagelige Forhold, hvori Universitetet er og har været i flere Aar, da det dog ikke kan være Meningen at lade det opspise Hundredetusinder af sin Kapitalformue, for at det om nogle Aar kan være færdigt med de Midler, som ere henlagte dertil. Jeg har anset det for min Pligt at undersøge og overveie alle de uheldige Forhold, der have truffet Universitetet, idet man for at lette Statskassen for de Byrder, der tidligere have hvilet paa den, uden videre har lagt Byrderne over paa Universitetet, hvilket man endog har paalagt Byrder, der tidligere hvilede paa Kommunitetet, idet man har ladet Universitetet betale Botanisk Have, som det oprindeligt var tilfjaget at lade Kommunitetet betale. De ville se, at Universitetet er i en saadan Stilling, at det er aldeles umuligt, at det med alle de Fordringer, der stilles til det, kan bære sig selv; der kommer nemlig den Omstændighed til, at Universitetet ikke alene har faaet Anlæget af den botaniske Have, men tillige har faaet en saa betydelig forøget aarlig Udgift til Driften af denne store Have, og De maa derfor vel kunne tænke dem, at der herved er kommet et yderligere Tryk paa Universitetet i Forbindelse